



Aan

Staatssecretaris

nota

Kamerbrief Programma Vernieuwing Stalbeoordeling

**TER BESLISSING**

**Datum**

2 december 2024

**Onze referentie**

IENW/BSK-2024/331356

**Opgesteld door**

DG Milieu en Internationaal  
Dir Duurzame Leefomg & Circ  
Economie  
Marktprikkels en Agro

**Beslistermijn**

9 december 2024

**Bijlage(n)**

1

**Aanleiding**

In het regeerprogramma is aangekondigd dat IenW en LVVN werken aan een nieuw stelsel van stalbeoordeling. Er is toegezegd dat de Kamer dit jaar wordt geïnformeerd over de uitgangspunten. De bijgevoegde Kamerbrief kunt u, mede namens de minister van LVVN, aan de Kamer verzenden. Deze wordt gelijktijdig aan haar voorgelegd. Op 18 oktober jl. hebben de minister van LVVN en u in een bewindspersonenoverleg gesproken over de vernieuwing van het stelsel van stalbeoordeling. In dit overleg is ook een toelichting gegeven over de hoofdlijnen van het vorige kabinet, en de nu voorgestelde uitgangspunten (zie gespreksnota IENW/BSK-2024/294121). De aandachtspunten die u en de minister van LVVN hierbij hebben meegegeven zijn in de Kamerbrief verwerkt en ook hieronder opgenomen bij kernpunten.

U bent beleidsverantwoordelijk voor de milieuregelgeving van emissies uit stallen. De minister van LVVN is beleidsverantwoordelijk voor natuurregelgeving en broeikasgasemissies. Het stelsel van stalbeoordeling faciliteert voor beide beleidsterreinen de inschatting van de omvang en reductie van emissies uit stalsystemen en technieken. Om dit stelsel te verbeteren is door IenW, LVVN en RVO het gezamenlijk Programma Vernieuwing Stalbeoordeling gestart. Het vorige kabinet heeft hiervoor hoofdlijnen gecommuniceerd (Kamerstuk 29 383, nr. 406). Deze zijn nu verder uitgewerkt in de in het regeerprogramma toegezegde uitgangspunten.

**Geadviseerd besluit**

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met bijgevoegde Kamerbrief en deze mede namens de minister van LVVN aan de Kamer te verzenden.

**Kernpunten**

Met de Kamerbrief wordt de Kamer geïnformeerd over de uitgangspunten voor het nieuwe stelsel van stalbeoordeling. Hierbij informeert u mede namens de minister van LVVN de Kamer over de volgende punten:

*Verantwoordelijkheden op de juiste plek*

- In dit deel wordt een logische verdeling ontwikkeld van verantwoordelijkheden binnen het stelsel. Hierin spelen veehouder, producent en overheid allen een rol, waarbij het uitgangspunt is dat dit ruimte biedt voor zowel ondernemers als innovatie. Daarnaast zijn

innovaties geborgd en bieden deze daarmee zekerheid. Deze actielijn zal worden uitgewerkt in samenwerking met het Nederlandse Normalisatie Instituut (NEN) en het Regieorgaan versnellen emissiereductie duurzame veehouderij. Als extra aandachtspunt is meegenomen dat deze actielijn niet de aantrekkelijkheid van het investeren in innovaties moet tegenwerken.

#### *Innovatie met reële zekerheid*

- In deze actielijn wordt een stelsel ontwikkeld waarin een combinatie van forfaitaire emissie-indicatoren en continue meten op bedrijfsniveau mogelijk wordt. Dit kan mogelijkheden bieden om in te spelen op nieuwe ontwikkelingen en innovatie, en zekerheid bieden over de daadwerkelijke emissiereductie. Daarnaast faciliteert dit eerlijke concurrentie binnen het stelsel.
- Deze actielijn wordt uitgewerkt langs twee sporen: enerzijds kan een veehouder kiezen voor een vergunning met emissielabel (met daarin een indicatie over de uitstoot), anderzijds kan een veehouder gebruik maken van een doelvoorschrift in combinatie met continue meten. Een belangrijk aandachtspunt hierbij is de rechtszekerheid van beide sporen. Als extra aandachtspunt is meegenomen dat de rechtszekerheid aan de voorkant voldoende geborgd moet zijn, ook voor tijdelijke labels.

#### *Integrale beoordeling*

- In deze actielijn wordt een beoordeling ontwikkeld waarbij minimumeisen worden gehanteerd voor verschillende aspecten om problemen voor ondernemers in de toekomst te voorkomen. Hierbij wordt onder andere gedacht aan afwenteling in de keten, brandveiligheid en dierenwelzijn. Dit wordt uitgewerkt in samenspraak met de relevante trajecten waar criteria worden vastgesteld. Lacunes en overlap met mestbeleid worden vermeden. Belangrijke aandachtspunten hierbij zijn dat innovaties integraal worden aangejaagd en extra complexiteit wordt voorkomen.
- Als extra aandachtspunt is meegenomen dat innovaties die niet perfect scoren op sommige elementen, niet direct moeten worden afgeschreven om te voorkomen dat innovatie wordt ondermijnd. Daarnaast wordt zoveel mogelijk met bestaande kaders gewerkt.

#### *Kortetermijnverbeteringen binnen stelsel*

- In deze passage van de Kamerbrief worden enkele vernieuwingen besproken die al kunnen plaatsvinden binnen het huidige stelsel. Het gaat hierbij om een verbeterde werkwijze bij RVO en verbeterde systeembeschrijvingen.

### **Krachtenveld**

Het programma Vernieuwing Stalbeoordeling is een samenwerking van IenW, LVVN en RVO. Het programma wordt aangestuurd door de staatssecretaris van IenW en de minister van LVVN. Er wordt samengewerkt met onder andere het regieorgaan Versnelling innovatie emissiereductie duurzame veehouderij.

In het bewindspersonenoverleg is afgesproken de in deze Kamerbrief vermelde uitgangspunten te bespreken met belanghebbenden. Deze afstemming heeft plaatsgevonden met bovengenoemd regieorgaan, vertegenwoordigers van sectorpartijen, en een klankbordgroep (o.a. vertegenwoordigers van bevoegde

#### **Datum**

2 december 2024

#### **Onze referentie**

IENW/BSK-2024/331356

#### **Opgesteld door**

DG Milieu en Internationaal  
Dir Duurzame Leefomg & Circ  
Economie  
Marktprikkels en Agro

#### **Aan**

Staatssecretaris

#### **Bijlage(n)**

1

gezagen). De inhoud is op hoofdlijnen besproken in een deelsessie op het landelijk symposium 'Bedrijfsspecifiek meten stalemities met sensoren'. Daar heeft NEN ook toegelicht hoe het gebruikelijke proces voor het opstellen van normen eruit ziet. De reacties op de uitgangspunten zijn overwegend positief en het wordt gewaardeerd dat gewerkt wordt aan het terugbrengen van zekerheid. Veel partijen zijn vanzelfsprekend benieuwd wat dit in de verdere uitwerking voor hen betekent. Sommigen zijn sceptisch of er echt wat gaat veranderen, ook gezien eerdere inspanningen met betrekking tot innovatie. De grootste zorg is of er genoeg marktomvang is om een stelsel met meer zekerheid te kunnen bekostigen. Dit wordt ook in de Kamerbrief benoemd: voldoende marktomvang en een goede kostenverdeling zijn een randvoorwaarde voor een functionerend stelsel. Hier zal in de uitwerking veel aandacht aan worden gegeven.

**Datum**

2 december 2024

**Onze referentie**

IENW/BSK-2024/331356

**Opgesteld door**DG Milieu en Internationaal  
Dir Duurzame Leefomg & Circ  
Economie  
Marktprikkels en Agro**Aan**

Staatssecretaris

**Bijlage(n)**

1

**Informatie die niet openbaargemaakt kan worden**

Niet van toepassing.

**Bijlagen**

<b>Volgnummer</b>	<b>Naam</b>	<b>Informatie</b>
1	Kamerbrief Programma Vernieuwing Stalbeoordeling	De brief die u aan de Kamer kunt verzenden.